

Waggaa 9^{ffaa} Lak. 12
የፋይ ዓመት ቅጥር ፪
9th Year..... No. 12

Finfinnee, Muddee 18/1995
፳፻፯፭ ቀን ሁኔታ ቅጥር ፩.፩

MAGALATA OROMIYAA

መ ገለት እርማ መግለጫ

MEGELETA OROMIA

<p>Too'annaa Caffee Mootummaa Naannoo Oromiyaatiin Kan Bahe</p> <p>Gatiin Tokkoo..... 8.53 Lakk. S.Poostaa..... 101769</p> <p>QABEENTAA Dambii lakk 29/1995 Dambii Hundeessaa Waajjira pirojektii Adaamaa..... Fuula 1</p>	<p>በኢትዮጵያ ከልተወደደረሰ መንግሥት የፋይ/ቤት መቀነት የወጣ</p> <p>የፋይ ቅጥር 3.00 የፋይ ቅጥር 101769</p> <p>ማግበር ደንብ ቅጥር ፍቃይ/ፋይ/ፋይ የአዲሱ ተረክሱ ድ/ቤት ማቋቋሚያ ደንብ ደንብ ዕ</p>
---	---

Dambii Lakk 29/1995
Hojiilee Waajjira Pirojektii Adaamaa Waajjira Raawwachiisaa Pirojektii Siidaa Waregamtoota fi Giddugaleessa Aadaa Oromoo waajjira tokko jalatti yoo hojjetame bu'aa akka qabu waan itti amanameef;

Kaayyoo kana raawwachuu dhaaf Qajeelfama lakk 1/1993 fi Dambii lakk 25/1994 tiin hojiilee qaamota lamaaf kennname walitti qabee kan hojjetu waajjira tokko dambiidhaan dhaabuun waan barbaachiseef;

Manni Maree Bulchiinsa Mootummaa Naannoo Oromiyaa Heera Mootummaa keewwata 55 (6) irratti hundaa'uudhaan Dambii kana baaseera.

1. Mata Duree Gabaabaa

Dambii kun "Dambii Hundeessaa Waajjira Pirojektii Adaamaa lakk. 29/1995" jedhamee waamamu ni danda'a.

2. Hundeefama fi itti Waamama

- Waajjirri Pirojektii Adaamaa kana booda "Waajjira" jedhamee kan waamamu qaama seerummaa qabu fi kan mataa isaa danda'e, Waajjira Mootummaa Naannoo Oromiyaa ta'ee Dambii kanaan hundeffameera.
- Itti Waamamni waajjirichaa Mana Maree Bulchiinsa Mootummaa Naannoo Oromiyaatiif ta'a.

3. Teessoo Olaanaa

Teessoon Waajjirichaa inni olaanaan Magaalaa finfinnee keessa ta'ee, damee Magaalaa Adaamaatti qabaachuu ni danda'a.

4. Kaayyoo

Waajjirichi Kaayyoowwan arman gaditti ibsaman ni Qabaata:

- Qorannoo foyyeessa maastar pilaaniitiin guddinni fi misoomni Magaalaa Adaamaa ittiin hogganamu geggeessuu fi qopheessuu;

ደንብ ቅጥር/ፋይ/ፋይ
የአዲሱ ተረክሱ ድ/ቤትን ለማቋቋም የወጣ ደንብ

የአዲሱ ተረክሱ ድ/ቤት እና የሰማያዊት ስውስት አስፈላጊ እና የኢትዮ የባሳሰ ማስከል ድ/ቤት ሆኖ ሂሳብ ወጪት አንቀጽ ስለታመነበት፤

ይህን ሌሎች ለማከናወን በመመሪያ ቅ. ፍ/ፋይ/ፋይ እና ቤትን ቅ. ፍ/ፋይ/ፋይ ለሁሉም አካል የተለመዋን አጠቃላለ የሚለው እና ድ/ቤት ቤትን ማቋቋም ሲለበለን፤

የኢትዮጵያ ከልተወደደረሰ መንግሥት መስተዳድር የዚህ ቤት በአገልግሎት አንቀጽ ዘመን (፩) ላይ በመመዘኛ ይህን ደንብ አውጥቷል፡፡

፩ ቅጥር ሰዕስ

ይህ ደንብ «የአዲሱ ተረክሱ ድ/ቤት ማቋቋሚያ ደንብ ቅጥር/ፋይ/ፋይ» ተብሎ የሚጠሩ ሁኔታ ለመከት ያለውን ለ-ለን የቃለ የአዲሱ ተረክሱ መንግሥት መሠራያ ቤት ሆኖ በዘመን ደንብ ተቋሙል፡፡

፪ መቋቋምና ተጠናት

፩ የአዲሱ ተረክሱ ድ/ቤት ከዚህ ቤት የሚጠሩ ሁኔታ «የአዲሱ ተረክሱ ድ/ቤት» ተብሎ የሚጠሩ ሁኔታ ለመከት ያለውን ለ-ለን የቃለ የአዲሱ ተረክሱ መንግሥት መሠራያ ቤት ሆኖ በዘመን ደንብ ተቋሙል፡፡

፪ የአዲሱ ተረክሱ ለአዲሱ የአዲሱ ከተማ ወሰጥ ሆኖ በአዲሱ ከተማ ተረክሱ ለ-ለን የቃለ የአዲሱ ተረክሱ መንግሥት መስተዳድር የዚህ ቤት ይህንን ይቻላል፡፡

፫ የአዲሱ

፪ የአዲሱ ተረክሱ ለ-ለን የቃለ የአዲሱ ከተማ ወሰጥ ሆኖ በአዲሱ ከተማ ተረክሱ ለ-ለን የቃለ የአዲሱ ተረክሱ መንግሥት መስተዳድር የዚህ ቤት ይህንን ይቻላል፡፡

፬ የአዲሱ

፪ የአዲሱ ተረክሱ ለ-ለን የቃለ የአዲሱ ከተማ ወሰጥ ሆኖ በአዲሱ ከተማ ተረክሱ ለ-ለን የቃለ የአዲሱ ተረክሱ መንግሥት መስተዳድር የዚህ ቤት ይህንን ይቻላል፡፡

2. Qo'anno siyaasaa, hawaasaa fi dinagdee Oromootirratti hundaahudhaan hojji diizaayinii fi ijaarsaa:
- 2.1. Waajjiraalee mootummaa naannoo;
 - 2.2. Manneen jirenyaa hojjetoota mootummaa naannoo;
 - 2.3. bu'uura misoomaa piroojektootaaf barbaachisaa ta'an;
 - 2.4. Siidaa yaadannoo gootota oromoota warecgamani fi
 - 2.5. Giddugaleessa aadaa qindeessuu fi qopheessuudhaaf.
5. *Hoggansa*
- Waajjirichi hoggansa kanaa gadii ni qabaata:
1. Boordii Hordoffii fi To'anno;
 2. Koree Hirmaannaa Uummataa;
 3. Koree Gorsaa Teknikii;
 4. Hojji Geggeessaa Olaanaa;
 5. Hojjetoota barbaachisaa.
6. *Miseensota Boordii Hordoffii fi to'anno*
1. Pirezidaantii Mootummaa naannoo Oromiyaa, walitti qabaa;
 2. Afyaa'i Caffee Mootummaa naannoo Oromiyaa, miseensa;
 3. Ministeera ittisaarraa Miseensa Bakka Bu'an Lama (2), miseensota;
 4. Waajjira Mummicha Beeksisa fi Qunnamtii Uummataa Oromiyaa, miseensa;
 5. Biirro Faayinaansii fi Misooma dinagdee Oromiyaa, miseensa;
 6. Biirro Misooma Industrii fi Magaalaa Oromiyaa, miseensa;
 7. Komishinii Aadaa fi Turizimii Oromiyaa, miseensa;
 8. Dura taa'aa Bulchiinsa Godina Addaa Adaamaa, miseensa;
 9. Dura Ta'aa Bulchiinsa Godina Shawaa Bahaa, miseensa;
 10. Hojji Geggeessaa Waajjirichaa fi Hojji Geggeessa Gorsituu Maastar Pilaanii (sagalee tokko qabaachuudhaan), barreessaa.
7. *Aangoo fi Hojji Boordii Hordoffii fi To'anno*
- Boordichi aangoo fi hojji armaan gadii ni qabaata:
1. Haala raawwii hojji Waajjirichaa ni hordofa, ni to'atas;
 2. Waajjirichi karoora hojji fi baajata isa barbaachisu qopheeffatee akka dhiyeeffatu ni gaafataa, mana Maree Bulchiinsa Mootummaa Naannoo Oromiyaattis dhiyeessee ni mirkaneessisa;
 3. Karoraa fi raawwii hojji walbira kurmaanaan gabaasa ni gamaaggama; qajeelfamas ni kenna;
 4. Gabaasa koree hirmmaannaa uummataa fi teknikii ni dhaggeeffata, ni mirkaneessa;
 5. Rakkina hojji raawwiirratti qunnaman yeroo hojji geggeessaa dhaan gabaafamu, hojjidhaaf haala mijahaa ni mureessa;
 6. Pirojektoota raawwachiisuf maallaqa dabalataan barbaachisu qorannoo dhiyaatu ilaalee Mana Maree Bulchiinsa Mootummaa Naannoo Oromiyaatiif yaada ni dhiyeessa, yemmuu hayyamame akka hojirra oolu ni taasisa;
 7. Haala bulchiinsa faayinaansii pirojektootaa wagaa waggaadhaan, barbaachisaa ta'ee yoo argames yeroo wagaa hinguunne keessatti oditii ni gochisiisa; gabaasa oditichaa ni qorata, akkaataa gabaasa oditiin tarkaanfiin akka fudhatamu ni godha;

- ፩. በእርም የገለጻ ማህበውና አካሄማዊው ጥናት እና በመስከረት የፋይናና የግብር መሆኑ
- ፪. የከልብ መንግሥት መሆኑ ቤተቻ፡
፫. የከልብ መንግሥት ሚራተኞች መሆኑ
ሁተቻ፡
፬. ለጥርቃቤት አስፈላጊ የሆነት መሆኑ
አማተቻ፡
፭. ለተሰው የእርም ድጋፍ መታሰቢያ
አውድብት እና
፮. የባህል ማሳከልን ለማስተባበርና ለማዘጋጀት

፪ አመራር

- ፪/ቤቱ ከዚህ የሚከተሉት አመራር ይጠረዋል፡፡
- ፪ የከተሉት ሰነድ የቀጥጥር በርድ ይ
፫ የአገልግሎት ከሚሸ፣
፬ የተከለከ አማካይ ከሚሸ፣
፭ የኝ ሥር አስከያደድ፣
፮ አስፈላጊ ሚራተኞች፡

፫ የከተሉት ቅጥጥር በርድ አባላት

- ፪ የእርማያ ከልላቅ መንግሥት ታራዘጋጅነት ለሰላም
፫ የእርማያ ከልላቅ መንግሥት መሆኑ እፈጻሚነት
አባላ
፬ ከመከላከያ ማረጋገጫ የሚወከለ ሁለት (፪) አባላ
አባላት
፭ የእርማያ የሚሰጠውቹና ስጋገብ ጉንኔነት በቅለያ
፩/ቤት አባላ
፪ የእርማያ የፋይናና አካሄማ ልማት በርድ አባላ
፫ የእርማያ እንዳሰነድና ከተማ ልማት በርድ አባላ
፬ የእርማያ በሆነ ቅጥጥር የሚሸ፣
፭ የእምነት ልም ከን መስተዳደር ለቀ መዝበር፣
፮ የምመራቅ ልም ከን መስተዳደር ለቀ መዝበር
አባላ
፪/ቤቱ ሥር አስከያደድ የሚሰጠው ተለን አማካይ
ሆነ አስከያደድ (አንድ ይሞክ ዓይነ)፣

፬ የከተሉት ቅጥጥር በርድ ሥልጣንና ተግባር

የርዳ ከዚህ የሚከተሉት ሥልጣንና ተግባር ይኖረዋል፡፡

- ፪+ የ፩/ቤቱን የሥራ እፈጻሚነት ሁኔታ ይከተተለል፤
፫+ የ፩/ቤቱ አስፈላጊውን የሥራ እቅድና በረት አካል
፬+ እንዳያተርጓ ይጠይቷል፤ ለከልብ መስተዳደር
የክር በትም እቅርቦ ይሰጠቷል፤
፭. በየሩብ ፍመት የሥራ እቅድና የእፈጻሚነት
ሶጥር ይጠመግኘል፤ መመሪያው ይሰጣል፡፡
፪ ለህንጻ ተተመሪ እና ተከለ ከሚሸ ሶጥር
የለማግኘል፤ ይከተተለል፤
፬. በሥራ እፈጻሚነት ልም የጠመት ሶጥር በሥራ
አስከያደድ ሶጥር ሲደረግ ለሥራ ከመሸ ሁኔታ
የወሰናል፡፡
፭. ለሚያስፈልግና ትርሱዎች በተጨማሪ የሚያ
ስፈልግዎን ገንዘብ የሚርሱዎን ጥናት ተመልከቶ
ለእርማያ ከልላቅ መንግሥት መስተዳደር የክር
በት ሁሉም የቀርቡል፤ ለፈቀድ ሥር ልም እንዳውል
የወሰናል፤
፩. የጥርቃቤትን የፋይናና አስተዳደር ሁኔታ ፍመት
አስፈላጊ ሆኖ ከተገኘው ፍመት በፈቀድ ገዢ ወሰኑ
አዲት የወሰናል፤ የእቅድ ሶጥር
የሙሉውል፤ በእዲት ሶጥር መሰረት እርምና
አንዳውል፤ የወሰናል፤

8. Pirojektoota baajata mootummaatiila qoratamanii fi hoijetamanii akkaataa maallaqni uummatarraa buusiidhaan sassaabamu ykn akkaataa gargaarsi biyya keessaa ykn biyya alaatii argamu ni qorataa, ni murteessa;
 9. Gargaarsii ogeessota sadarkaa olaanaa, meeshaalee teknikaa fi ... kkf kan biraan biyya keessaa ykn biyya alaatii argamu ni qorata, yemmu argamu hojiirra akka oolu ni taassisaa;
 10. Hojii geggeessaa waajjirichaa ni fila, ni ramada, sababa gahiinsaatiin ykn naamusaaatiin ni kaasa;
 11. Mindaal hoijetootaa ni murteessa;
 12. Qorannoo maastar pilaanichaa fi ijaarsi pirojektootaa yeroo xumuraman akka hojiirra oolan Mana Maree Bulchiinsa Mootummaa Naannoo Oromiyaatiif dhiyeesssee ni raggaasisiisa;
 13. Walumaagalatti karoora, raawwii hojii fi bu'aa waajjirichi argamisisee kaayyoo dhaabbateef waliin ni madaala;
 14. Mana Maree Bulchiinsa Mootummaa Naannoo Oromiyaatiif kurmaana kurmaanaan gabaasa ni dhiyeessa.

8. *Walgahii Boordii Hordoffii* fi To'annoos

1. Walgahiin boordii kurmaanaan ni adeemsifama, haa ta'u malee yeroo walitti qabaadhaan walgahii ariifachiisaan yoo waamname, ykn miseensota saddeetii (8) oliin yoo barreefamaan gaafatame walgahuun ni danda'ama;
 2. Miseensotiin %50 + tokko (1) fi kanaa ol walgahii boordiichaarratti argaman, walgahichi adeemsifamuu ni danda'ama;
 3. Haalli boordichi murtii itti dabarsu, walgahiirratti miseensota argaman keessaa sagalee caalmaadhaan yoo deggeerame ta'e, sagaleen bakka lamatti qixxee addaan qoodamnaan immoo walitti qabaan garri sagalee itti kenne murteessaa ta'a;
 4. Tumaatni keewwata kanaa akkuma eegametti ta'ee, Boordiin dambii sirna walgahiisaa baafachuu ni danda'aa;
 5. Iddoon walgahii galma Waajjira Pirezidaantii Bulchiinsa Mootummaa Naannoo Oromiyaatti adeemsifama.

9. Koreen Hirmaannaa Ummataa Bakka Bu'oota Qaamolee
Armaan Gaditti ibsam Miseensummaadhaan ni Qabaata

1. Afyaa'ii Caffee Mootummaa Naannoo Oromiyaa, walitti qabaa;
 2. Abbaa Gadaa Oromoo Naannoo Adaamaa ykn shawa Bahaa, miseensa;
 3. Maanguddoo Mootummaa Naannootiin filatamu tokko
(1) Miseensa;
 4. Dhaabbata Demokraatawaa Uummata Oromoo, miseensa;
 5. Waldaa Qotee Bulaa Naannoo Adaamaa, miseensa;
 6. Waldaa Dubartootaa Oromiyaa, miseensa ;
 7. Waldaa Dargaggoottaa Oromiyaa, miseensa;
 8. Waldaa Barsiosota Oromiyaa, miseensa;
 9. Waldaa Gargaarsaa (NGOs) Adaamaa, miseensa;
 10. Waldaa Daldaltootaa Adaamaa, miseensa;
 11. Waldaa Amantii Mosilimootaa Oromiyaa, miseensa;
 12. Waldaa Amantii Piroteestaantotaa Adaamaa, miseensa;
 13. Waldaa Amantii Orotoksii Adaamaa, miseensa;
 14. Waldaa Hojjetoota Dafqaan Bulaa Adaamaa, miseensa;
 15. Hojii Geggeessaa Waajjirichaa fi Hojii Geggeessaa Gorsituu (sagalee tokko qabachuudhaan), barreessaa.

10. *Aangoor fi Hojii Koree Hirmaannaa Uummata*

 1. Kaayyoo Waajjirichaa Uummataaf ifa ni godha, hojii-rrattis hirmaannaa uummataa ni kakaasa;
 2. Pirojektoonni hojiin isaanii hirmaannaa uummataatiin geggeeffamanirratti uummatni, mallaqaan, humnaan, yaadaani fi gargaarsa bifaa adda addaatiin akka qoodaa bahu ni taasisa;

- ፩. ከዚህም በረት ወጪ ለማጠኑ እና ለማሰራ
 ጽርፍነት ገዢዎ ከእዝኑ የሚሰጠበትን ሆኖ
 ወደም ከእር ወሰተ ወደም ከውጥ እና ወደም
 ከውጥ እና ለርዳታ የሚገኘበትን ሆኖ ያጠኔል
 ይመኔል ::

፪. የካፍተኛ ወረዳ ባለሙያዎች፣ የኢትዮጵያ መሆኑያዎች
 እና ልነስህን የመሰለሰና ለላም ለርዳታ ከእር
 ወሰተ ወደም መውጥ እና ለንግድ ያጠኔል
 ለንግድ ሲሆ ለይ እንዲውል ያስደርጋል::

፫. የፊቡሩና ሲሆ ለከተማ ደመርጣል ደመጀባል
 በተቻት ወደም በፊስተኛ የሚከናወት ያነሳል
 የውሃተዋች ደመወዝ ይመኔል::

፬. የግብርና ገሉን ተናሳና የገዢነት ገዢበት
 በማጠናቸውን ስነ ሲሆ ለይ እንዲውል
 ለእርማያ ከልተዋወጪ መንግሥት ለስተዋወር የዘር
 ቤት ለተርጓሜ ያስደርጋል::

፭. ባጠቃላይ ለተደኝ የሥራ እራቀዱና ዓ/ቤቱ ያስገኘ
 ወን ወጪት ከተቻቸውለት ዓለማ ጽር ደመዘኙል::
 ለእርማያ ከልተዋወጪ መንግሥት መስተዋወር የዘር
 ቤት በየራሱ የመሬቱ ለገዢት ያቀርባል::

፩. የት-ት-ልኝ ተተርጓዢ ስብሰባ

- ፩. የፕርድ ስጠላ በየፍተ ጽዜና ይነሱል ይህን እንደ
በስተምር አስተኛው ስጠላ ከተመራ ወይም ከሰው
ንት (8) ሻጠ አገለት በጽሁፍ ከተመሩ መሰጠለ
ይችላል::

፪. በፕርድ ስጠላ ገዢ የ በመቶ + እንደ (1) እና ከዘሱ
በዚ አገለት ከተገኘ ስጠላው ለነሱ ይችላል::

፫. የፕርድ ወገኑ የሚያስተላፍበት ሆኖታ በስተምር
ገዢ ከተገኘ አገለት መከከል በደምጽ በልጻ ከተፈ
ገደ ሆኖ ደምጽ እኩል ሁሉት በታ ከተከለለ
ደረም ስጠላው ደምጽ የሰጠበት ወገን ወገኑ
ይህናል::

፬. የዘሱ እንተዋ ደንጋጌ እንደተመበት ሆኖ በፕርድ
የሰጠለውን ማት-ሥርዓት ለያወጥ ይችላል::

፭. የሰጠለው በታ በእርማዊ ከሳሌ መንግሥት መሰተ
ደርድ ተኋዘዘኝት ወጪት ልኋጊ ይነሱል::

፭. የህንጻ ተሳተሪ ከሚታ ዘዴሮ ተጠላ የተገለጹት አነስተኛውን ተወካይና በላማነት ይፈኝ::

- ፩. የአድማር ካልተው መንግሥት መሠረት ላይ-ገባለሁ
ለበሳቢ.

፪. የአዲም ወደም የጥዃሸራቱ ስም አካባቢ እርም አብ
ገኘት አባል

፫. በከላሉ መንግሥት የሚመራው አንዳ (፭) ተማሪነት
አባል

፬. የአድም አካባቢ ፌጥቶናስታያዊ ደርጅት፣ አባል

፭. የአዲም አካባቢ ገዢ ማህበር፣ አባል

፮. የአድማር ሌቶች ማህበር፣ አባል

፯. የአድማር ወጪቶች ማህበር፣ አባል

፱. የአድማር መምሸራት ማህበር፣ አባል

፲. የአዲም እርዳታ ማህበር (NGO,s)፣ አባል

፳. የአዲም ንጂዚዎች ማህበር፣ አባል

፴. የአድማር አስፈላጊ እምነት ማህበር፣ አባል

፵. የአዲም ተርኤሰተንት እምነት ማህበር፣ አባል

፶. የአዲም እርተዲከለ እምነት ማህበር፣ አባል

፷. የአዲም ገዢ አድር ምራታቸው ማህበር፣ አባል

፸. የአዲም ሆኖ ሁሉ አስተዋዙ የአድማር ሆኖ አስተዋዙ
(አንዳ ደሞክራሲያዊ ዴሞክራሲያዊ)

I. የህዝብ ተግባራ ከሚተ ሥልጣንና ተግባር

- ፩. የፌ/ቤትን ዓለማ ለአዝኑ ገልፅ የደርጋል ለመፈጥ
የአዝኑን ተተክሱ የሰነድ ነበላል

፪. በሀገሪቱ ተተክሱ ሲሆንው በሚከናወች ተመክቶች
በይ ስትኑ በግዢኑ ያስቀበሉት በስተባበና የዚ ዘዴ
ዓይነት ላርዳታ ይርጻውን ላንቃዎች የደርጋል

3. Maallaqa akkaataa seera ittin walitti qabamuun herrega baankii qophaahutti ni galcha;
 4. Walumaa galatti uummataq bakka bu'uudhaan murtii boordiin dabarsu hojiirra ni oolchaa, yaada uummataas boordii fi Waajjirichaaf ni dhiyeessa.

11. Walgahii Koree Hirmaannaa Uummataa

 1. Walgahiin Koree Hirmaannaa Uummataa kurmaanaan ni adeemsifama, haa ta'u malee, yeroo walitti qabaadhaan walgahii arifachiisaan yoo waamame, walgahuun ni danda'ama;
 2. Miseensootiin % 50 + tokko (1) walgahii koreetirratti argamnaan, walgahiichi ademsifamuu ni dandahama;
 3. Haalli koreen murtii itti dabarsu, walgahiiirratti miseensota argaman keessaa sagalee caalmaadhaan yoo deggeerame ta'e, sagaleen bakka lamatti qixxee addaan qoodamnaan immoo, walitti qabaan garri sagalee itti kenne murteessaa ta'a;
 4. Tumaatni keewwata kanaa akkuma eegametti ta'ee, Koreen dambii sirna walgahiisaa baafachuu ni danda'a;
 5. Iddoon walgahii galma Waajjirichaatti adeemsifama.

12. Koreen Gorsaa Tekniikii Bakka Bu'oota Qaamolee Armaan Gadiitti ibsam Miseensummaadhaan ni Qabaata

 1. Biiroo Misooma industrii fi Magaalaa Oromiyaa, Walitti qabaa;
 2. Biiroo Gamtaawina Uummataa Oromiyaa, miseensa;
 3. Koomishinii Poolisii Oromiyaa, miseensa;
 4. Waajjira Milishaa Oromiyaa, miseensa;
 5. Biiroo Maallaqaa fi Misooma Dinagdee Oromiyaa, Miseensa;
 6. Biiroo Misooma Qonnaa Oromiyaa, miseensa;
 7. Biiroo Eguumsa Naannoo Oromiyaa, miseensa;
 8. Biiroo daldalaa if Geejjibaa Oromiyaa, miseensa;
 9. Biiroo Eguumsa Fayyaa Oromiyaa, miseensa;
 10. Biiroo Qabeenya Bishaanii Oromiyaa, miseensa;
 11. Biiroo Barnootaa Oromiyaa, miseensa;
 12. Biiroo Albuudaa fi Inarjii Oromiyaa, miseensa;
 13. Biiroo Hojjetootaa fi Dhimma Hawaasummaa Oromiyaa, miseensa;
 14. Bakka Bu'aa Biiroo Dargaggoottaa fi Ispoortii Oromiyaa, miseensa;
 15. Abbaa Taayitaa Daandii Baadiyyaa Oromiyaa, miseensa;
 16. Intarpiraayizii indusitrii Xixiqqa Oromiyaa, miseensa;
 17. Korporeshinii Humna ibsaa Itoophiyaa, miseensa;
 18. Korporeshinii Telekominkeeshini Itioophiyaa, miseensa;
 19. Hojii Geggeessaa Waajjirichaa fi Hojii Geggeessaa Gorsituu (Sagalee tokko qabaachuudhaan), barreessaa.

13. Aango fi Hojii Koree Gorsaa Teknikii
Ittiwaamamni isaa Boordii Hordoffii fi To'anno tiif ta'ee, Aango fi hojii armaan gadii ni qabaata:

 1. Waajjirichaaf gorsa teknikki oguummaa biirooleesaanii bakka bu'uudhaan ni ken'a;
 2. Qulqullinaa fi sadarkaa bu'aa qorannoowwanii ni madaala;
 3. Ragaalee adda addaa qoranno pirojektootaa gabbisan biiroolee saaniirraa walitti qabuudhaan waajjirichaaf ni kenna;
 4. Bu'aan qoranno adda addaa boordiitti dhiyaachuun dura yaada irratti kennee akka darbu godha;
 5. Qulqullinaa fi sadarkaa qorannoowwanii fi hojii adda addaarratti hubannoo fi madaallisaab boordiidhaaf ni gabaasa;

ተጠሪዎች ለከተተልና ቁጥጥር ከሚታ ሆኖም ከዘመ
የሚከተሉት ሥልጣንና ተግባር::

- ጀ. ለእ/ቤተ በርሃምቶችን በመወካል መያዥ የቴክኒክ
ምኬር ይለጠል፤

ፎ. የጥናቶችን ወጪት ተረትና ይረዳ ይሙዘናል፤

ፌ. የጥርሻዕቶችን ጥናት የሚያደበሩ ላይ ላይ
መረዳወችን ካየበርሃምቶችው በመሰጠበት ለእ/ቤተ
የለጠል፡፡

ፍ. የልቦ ላይ ጥናት ወጪት ለቦርሳ ከመቅረብ በፊት
ህሳን ለተቶበት እንዲተላለፍ ይደርጋል፤

ፎ. የጥናቶችን ተረትና ይረዳ እና በልቦ ላይ ሆኖ
ገደ ታንተበዕና የዘዘናዎችን ለቦርሳ የቀርባል፤

6. Hojjetoonni mootummaa qorannoo si hojiin kun isaan ilaalu akka irratti hirmaatan gochuudhaan muuxannoo argataniin dandeettiin akka guddatu ni taasisa.

14. *Walgahii Koree Gorsaa Teknikii*

- a) Walgahiin Koree kanaa ji'a lama-lamaan ni adeemsifama, haata'u malee, yeroo walitti qabaadhaan algahii arifachiisaan yoo waamame walgahyuun ni danda'ama;
 - b) Misseensootiiin %50 + tokko (1) walgahii koreerratti argamnaan, walgahiichi adeemsifamuun ni dandahama;
 - c) Haalli koreen murtii itti dabarsu, walgahiierratti misseensoota argaman keessaa sagalee caalmaadhaan yoo deggarame ta'e; sagaleen bakka lamatti qixxee addaan qoodamnaan immoo, walitti qabaan garri sagalee itti kenne murteessaa ta'a;
 - d) Tumaatni keewwata kanaa akkuma eegametti ta'ee, koreen dambii sirna walgahiisaa baafachuu ni danda'a;
 - e) Iddoon walgahii galma Waajjiirichaatti ta'a

15. Aangoo si Hojii Waajjirichaa

1. Waajjirichi aangoo fi hojii kanatti aanan ni qabaataa:
Maaster pilaaniin magaalattii fooyya'ee akka hojjetam uuf:
 - 1.1. Haala adda addaa master pilaanichi itti hojjeta-muu (qoratamuu) danda'u qaamota dhimmi ilaalu waliin mariyachuudhaan ykn qorachuudhaan murteedhaaf ni dhiheessa, haala murtaa'en akka hojii irra oolu ni taasisa;
 - 1.2. Hojiin fooyya'iinsa maastar pilaanichaa haala waliigaltee barbaadameen raawwatamuu isaa ni geggeessa, yeroodhaan akka irratti mari'atamu ni taasisa;
 - 1.3. Hojiwwan ijaarsa magaalicha keessatti hojjetaman maastar pilaanii foyya'aa jiruun walsimuun isaanii qaamota dhimmi ilaalu qunnamuudhaan tarkaanfiin barbaachisu akka fudhatamu ni taasisa;
 - 1.4. Qorannoон foyya'iinsa maastar pilaanichaa qoratamee yeroo xumuramee hojiirra ooluuf qophaahu, Mana Maree Bulchiinsa Mootummaa Naannoo Oromiyaatti dhiyaatee akka ragga'u karaa boordii ni dabarsa.
 2. Qophii Diizaayenii fi ljaarsa Waajjiraalee Mootummaa, Siidaa Yaadannoo Gootota Oromoo Wareegamanii fi Giddugaleessa Aadaa Oromoo:
 - 2.1 Iddoowwan waajjiraaleeni fi pirojektoonni itti hojjetaman filachuudhaan akka murtaa'an ni taasisa;
 - 2.2 Caasaa fi walqunnamtii hojii irratti hundaa'un haala waajjiraaleeni fi pirojektoonni itti hojjetaman qorachuudhaan murteef ni dhiheessa, haala murtaa'en diizaayenii akka qophaahuu fi akka ijaaraman ni taasisa.
 3. Bu'uraawwan misooma magaalicha keessatti pirojektootaaaf barbaachisaa ta'an kan keewwata xiqqaa kan jalatti ibsaman qaama dhimmi ilaalu waliin mari'achuun akka guuttaman taasisa:
 - 3.1 Daandiwwan, riqichoota, boo'ii bishaanii fi kkf iddo itti hojjetamuu qaban addaan baasuun haala itti guutamuu qaban ni mijeessa;
 - 3.2 Bishaan dhugaatii, humni ibsaa, bilbilli fi kkf naannoo magaalichi bal'atuutti akka diriiru ni hordofa;
 - 3.3 Rakkoon lolaa magaalicha keessatti mul'atu haala itti hiikamuu danda'u akka qoratamuu fi haala tartiibaan itti hojjetamu ni mijeessa;
 - 3.4 Rakkoo mana jireenyaa hojjetoota mootummaa naannoo salphisuuf;

- ፩. የህ ሁኔታ የሚመለከታቸው የመንግሥት መሬታዎች
እንዲሳተሩበት በማድረጋገጫ በማያዝናና ልማድ አቀም
እንዲያደርግ ይረርጋል::

10. የተከናወነ አማካራ ስብሰባ

III. ፭፻/ ቤት ሥልጣንና ተግባር

- ፩. ፭/ ፲፻: ከዚህ የሚከተሉት ሥልጣንና ተግባር
ይሸፍቷል፡፡

የከተማው ማስተር ገልጻን ተሽስሉ እንዲሠራ፡-

፪.፫ ማስተር ገልጻን ለለሆ (ለመኑ) የሚችሉበትን
ዘኅጅ ገዳያ ከሚመለከታቸው ለነበረት ይር
በመመከከር ወደም በማጥናት ለውሳኔ
የቀርባል፤ በተወሰነው መሰረት ሥራ ገደ
እንዲሠራ ያደርጋል፤

፪.፬ የማስተር ገልጻን ማስፈጸም ሥራ በተፈልጊው
ለምምነት መሰረት መሆኑም ይመራል፤
በየጊዜው ወደፊት እንዳደረገበት ያደርጋል፤

፪.፭ በከተማው ወሰኑ የሚለኑ የግንባታ
ሠራውን በመሻሻል ገደ ከሚገኘው ማስተር
ገልጻን ይር መጠጣማቸውን ገዳያ ከሚመለከ
ታቸው ለነበረት ይር በመገኘነት አበራለንው
አርምጃ እንዲሠራ ያደርጋል፤

፪.፮ የከተማው ማስተር ገልጻን ማስፈጸም ተናት
ተጠናቶ ተጠናቸው ሥራ ገደ ለመዋል
ለዘርጋ ተ ለእርማዊ ከልላቅ መጠግሱት
መስተዳደር የዚህ ቤት ፍርብ እንዲወደቀ
በበርድ በከል ያስተካደሩል፡፡

- ፩. የመንግሥት መሰራም በታች፡ የተሰው የእርጥ
ቁጥሩት መቻለበያ ስዕስልት እና የእርጥ በአል
ማየከል ደካምና ጉባኤ አዋጅ፡፡

፪. ወመሰራም በታችና ተርሱዎች የሚሰራበት
ውን ሥኖራዊሮችን በመምረጥ እንዲያስቡኑ
ያደርጋል፡፡

፫. በመቀበሪያ በሥራ ቅንኙነት ገይ በመመስ
ሸት መሰራም በታችና ተርሱዎች የሚያ
ኖብትን ሆኖታ በማተፍናት ለውሳኔ የቀር
ባል፡፡

- ፩. በተማው ወሰኑ ለተርሃይቶች አስፈላጊ የሚኖሩን
መሆኑ ለማጥታን በዘመኑ አንቀጽ 30-ለ አንቀጽ
ሁር የተገለጹትን ጉዳይ ከሚመለከተው አካል
ዚ በመወያነ እናደሚለ ዝርዝር::

- ፩.፭ መንገዶች፣ ደልዕምቶ፣ የሆኑ በይ እና አነስ
ሁን የመሰረት መሬት ያለበቸውን በታ
በመለያት የሚሟላበትን ሁኔታ ያመቻቻል፤

፪.፭ ከተማው በሚለባበት አካባቢ የመጠጥ ውሃዊ
የመብራት ስራል፤ ለሌሎች ሌሎችሁን የመሰረ
ለት አንዳዘዴ ያከተተለል፤

፪.፮ በከተማው ወሰተ የሚታየው የነርፍ ቅጂ^፩
ለፈታ የሚቻልበት ሁኔታ አንዳጠናና በዘር
ዘር የሚሟልበትን ሁኔታ ያመቻቻል፡፡

፪.፯ የክልሉን የመንግሥት ሲሆተዋቹ የመኖሪያ
በታ ቅጂ ለማቀልል፡-

- 3.5 Diizaayiniin manneen sadarkaa adda addaa akka qophaa'uu fi akka ijaaraman ni taasisa;
 - 3.6 Hoojettoan ni mootummaa naannoo waldaanis ta'ee dhuunfaadhaan haala lafa mana jireenyaa itti argatanii fi itti ijaarachuu danda'an qorachuudhaan akka hojii irra oolu ni taasisa;
 - 3.7 Abootiin qabeenyaa manneen jireenyaa ijaaranii kireessuu, ykn gurguruu barbaadaniif iddo manneen sadarkaa adda addaa itti ijaaraman qaama dhimmi ilaalu waliin qopheessuudhaan akka hirmaatan ni taasisa.
 4. Baajata Waajirichaatti hojii pirojektoota adda addaa tiif barbaachisu qopheessee ni dhiyeessa; yammuu heyyamamu hojii irra ni oolcha;
 5. Murtee fi qajeelfamni boordichaa qajellootti hojii irra ooluu isaanii duukaa ni bu'a; ni mirkaneessa;
 6. Herregaa fi galmee pirojekticha ni qaba; ni bulcha;
 7. Galmee walgahii hojii boordii ni qaba;
 8. Lakkofsa herrega pirojekticha keessatti maallaqni galuu qabu yeroon herreegichatti galii godhamuu isaa ni hordofa;
 9. Hanga maallaqaa fi qabeenyaa daangeffamee aangoon kennameef irratti ajaja ni kenna;
 10. Ibsa herrega pirojektoota qopheessuudhaan waggaa waggaadhaan boordiif ni dhiyeessa;
 11. Abbaa qabeenyaa ni ta'a; waliigaltee ni mallatteessa; maqaa issatiin ni himata ; ni mallatteessa; maqaa issatiin ni himata ; ni himatama;
 12. Boordii Hordoffii fi to'annotiif gabaasa hojii ni dhiyeessa;
 13. Hojiwwan biroo Mana Maree Bulchiinsa Mootummaa Naannoo Oromiyaatiin kennamaniif ni raawwata.

16. Aango fii Hojii Hojii Geggeessaa

 1. Hojii adeemsisaan qajeelfama waliigalaa boordii irraa kennamuuf irratti hundaa'uudhaan hojii pirojektoota ni karoorsa; ni gaggeessa; ni bulcha;
 2. Keewwata kana keewwata xiqqaa (1)n osoo hindangeeffamin hojii adeemsisaan:
 - 2.1 Dambii kana keewwata (15) irratti aango fii hojii waajirichaaf kennaman ni raawwata;
 - 2.2 Hojjettoota Waajiricha ni qaxara; ni bulcha;
 - 2.3 Baajata fi karoora hijii waggaa waajiricha qopheessee boordiif ni dhiyeessa; yemmuu heyyamamus hojii irra ni oolcha;
 - 2.4 Haala baajataafi karoora hojii waajirichaaf heyyamameetiin maallaqa bahii ni godha.
 - 2.5 Waliigaltee seena; qaamota sadaffaa wajjin quunnamtii hunda irratti wajiricha bakka bu'a;
 - 2.6 Akka waaliigalaatti hojii pirojektoota duukaa bu'ee ni raawwachiisa;
 - 2.7 Kurmaana kurmaanaan akkasumas yeroo barbaachise hunda gabaasa raawwii hojii qopheessee boordiif ni dhiyeessa;
 - 2.8 Hojii boordiidhaan kennamuuf biroo ni raawwata.
 3. Hojii Geggeessaan hojii waajiricha saffisiisuuf hanga barbaachisu aango fii hojii isaa keessaa hojjettoota waajirichaatiif bakka bu'ummaadhaan dabarsuu ni danda'a;
 4. Hojii Geeggeessaan aango fii hojisisaa guutummaan gutuutti yeroo guyyaa soddoma (30) hincaalleef itti gaafatamaa hojjetu bakka buusuu ni dandaha, bakka bu'iinsa yeroo kana caaluuf yoo barbaachise, dursee boordiif dhiyaatee ragga'uu qaba.

- ፩. የተለያየ ደረሰ በጥቃት ፈተሻን አንቀጽና አንቀጽ
የደርጋዎች

፪. የከልብ የመግኘሸት ማራተታች በማህበርም ሆነ
በገዢ የመናይሩ በት መሬት የሚያገኙበትን እና
ለለፍበት የሚችሉበትን ሁኔታ በማጥናት ሆኖ
የደ አንቀጽዎል የደርጋዎች

፫. የመናይሩ በጥቃቱ ለርተው ማከራየት ወደም
መስት ለማረጋገጥ በለሁበጥቃት የተለያየ ደረሰ
በጥቃቱ የሚለበበትን በተ ጉዳዩ ከማመለከተው
አካል ጋር በማዘጋጀት አንቀጽተኑ የደርጋዎች

፬. በፊ/ቤቱ ለአየ ላይ ተርሱዎች ሆኖ የሚያስፈልግዎች
በደት አዘጋጅቶ የቀርባት ለረቀድ ሆኖ ጉዳይ የውላት

፭. የበርቅ ወለኝና መመሪያ በማግበት ሆኖ ጉዳይ መዋጣት
ወንድ ይከተተለል የደርጋዎች

፮. የተርሱዎችን ሂሳብ መዝግቦ ይይዛል የስተዳደራል::

፯. የበርቅ የሥራ ለጠላላ መዝግቦ ይይዛል

፱. በተርሱዎች የሚለው ቅጥር ወሰጥ መግበት ያለበት
ገንዘብ በኋላ በሚለው ገዢ መደረጋቸው ይከተተለል

፲. በንግድበና በንጠረት ጉዳ ተገደቦ አስከተሰጠው ለልጻን
ትሏርና ይለባል

፳. የተርሱዎችን ሂሳብ መግለጫ በማዘጋጀት በፍመቱ
ለበርቅ የቀርባት

፴. በንጠረት ይህናል ወል ይደርማል በስመ ይከላል
ይከለበል

፵. የከተትልና ቅጥር በርድን የሥራ ሪፖርት የቀርባት

፶. በእርምጃ ከልተው መንግሥት ማክር በት የሚለበበትን
ለለቻ ተግባርቸውን የከናወናል::

፷. የሥራ አስከያዊ ሥልጣና ተግባር

፸. ሆኖ አስከያዊ ከበርቅ በሚለው አጠቃላይ
መመሪያ ጉዳ በመመስረት የተርሱዎችን ሆኖ
የቻዎል የካሂደል የስተዳደራል::

፹. ሆኖ አስከያዊ በኋላ አንቀጽ ጽዜ አንቀጽ (፳)
ለፈገደቦት

፺. በኋላ ደንብ አንቀጽ (፳፻) ጉዳ ለፊ/ቤቱ
የተለጻውን ሥልጣና ተግባር የከናወናል::

፻. የፊ/ቤቱን ማመት በፊትና የሥራ አቅድ
አዘጋጅቶ ለበርቅ የቀርባት ለረቀድ ሆኖ ሆኖ
ገኘውላል

፼. ለፊ/ቤቱ በተፈቀዱው በፊትና የሥራ አቅድ
መስረት ገንዘብ ወጪ የደርጋዎች

፽. ወል ይዋዋል ከሠትተና ወነሻ ጋር
በሀገሪቱ ገንተነት ዘ/ ቤቱ ይውላል

፾. ባጠቃላይ የተርሱዎችን ሆኖ ተከተት
የሰፈኛዋል::

፷. በየራብ ፍመቱ አንቀጽሁም በስራለጻበት ገዢ
ሁሉ የሥራ አሌቀዞም ሪፖርት አዘጋጅቶ
ለበርቅ የቀርባት

፸. ለለቻ በበርቅ የሚለበበትን ተግባር
የከናወናል::

፹. ሆኖ አስከያዊ የፊ/ቤቱን ሆኖ ለማቀበበው የሚያስ
ፈልግዎች የህል ከሥል ሥልጣና ተግባር መከከል ለፊ/ቤቱ
ሠራተታቻ በውካና ማስተላለፍ ይቻላል::

፺. ሆኖ አስከያዊ ሥልጣና ተግባር መለ በመለ
ሠራማ (፩) ተን ለማይበላል ገዢ የሚሠራ ገዢ መው
ካል ይቻላል ባኋሉ ገዢ የሚበላል ወካና ከስረለ
በተደምሮ ለበርቅ ቅርቡ መቆዳቻ አለበት::

17. Baajata Waajjirichaa fi Baajata Pirojektooni ittiin Ijaaraman
1. Baajatni Waajjirichaa Mootummaa Naannoo Oromiyaa irraa ramadama;
 2. Pirojektoota raawwachiisuuf baatatni kan argamu:
 - 2.1. Mootummaa irraa bajata ramadamu;
 - 2.2. Namoota dhuunfaa fi dhaabbattoota harjoomanu irraa;
 - 2.3. Gargaarsa irraa;
 - 2.4. Burqaawan adda addaa irraa galii argamu ta'a.
18. *Waa'ee Odiitii fi Insipeekshinii*
1. Herregnii Waajjirichaa odiitara olaanaa Mootummaa Naannootiin kan qoratamu ta'a;
 2. Herregnii Pirojektootaa odiitara alaa boordiin mogg-aasuun waggaa waggaadhaan qoratama;
 3. Herregnii pirojektootaa kan qoratamu qajeelfama fi sirna qoranna herregaa sadarkaa addunyaatti fudhatama argate irratti kan bu'uureffame ta'ee, odiitarri olaanaan Naannoo Oromiyaa fi Biirroon Maallaqa fi Misooma Dinagdee yaada irratti akka kennan godhama;
 4. Qorannaan teekniikaa waggaa waggaadhaan dhimmoota filataman irratti raawwatama.
19. *Deggersa Hojii*
Bulchiinsi Godina Addaa Adaamaa, Shawaa Bahaa fi Biiroleen Oromiyaa adda addaa ragaafi deggersa hojii barbaachisaa hunda Waajjirichaaf kennuu qaban.
20. *Dambii Haqame*
Dambiin Lakk. 25/1994 Dambii kanaan haqameera.
21. *Mirgaa fi Dirqama Darbu*
Mirgii fi dirqamni Waajjira Pirojekti Magaalaa Adaamaa fi Waajjira Pirojekti Ijaarsa Siidaa Yaadannoo Wareegamtootaa fi Giddu galeessa Aadaa Oromoohaaf kan kennname Waajjira dambii kanaan hundaa'eef darbee jira.
22. *Yeroo Dambiin itti Ragga'u*
Dambiin kun Muddee 18 bara 1995 irraa kaassee kan ragga'u ta'a.

Juneeydii Saaddoo
Pireezidaantii Bkulchiinsa Mootummaa
Naannoo Oromiyaa

Muddee 18 bara 1995
Finfinnee

23. የሕ/ወጪ በቻ በጀትና ተርሱዎች የሚሰራበት በቻ
- ፩. የሕ/ወጪ በቻ ከልማማዊ ከልአዊ መንግሥት ይመደባል
 - ፪. ተርሱዎችን ለማሳደግም በቻ የሚገኘው::
 - ፫. ከመንግሥት ከሚመደበው በቻ::
 - ፬. ገለሰቦችና ድርጅቶች ከሚያደርጉት አስተዋጽኦ::
 - ፭. ከእርዳታ::
 - ፮. ከዚ ላይ የሚመቻቸው ከሚገኘ ገዢ ይሁዳል::
24. በለላቅትና እንሰተከያን
- ፩. የሕ/ወጪ ሂሳብ በከልለ መንግሥት የኋላት የሚመረመር ይሁዳል
 - ፪. የጥርሱዎች ሂሳብ በርሃ በማሳደግመው የወጪ አዲት በያመቱ ይመረመራል::
 - ፫. የጥርሱዎች ሂሳብ የሚመረመረው በቀለም አቀፍ::
 - ፬. ይረዳ ተቀብሩት ባንኩ የሂሳብ የርመራ መመሪያና ሆኖ መሠረት ሆኖ የእርማዊ ከልአዊ የኋላ የኋላት የገንዘብና እኩልማዊ ልማት በርሃ አስተያየት እንዳሰጠበት ይረዳል::
 - ፭. የቴክኒክ የገዢነት በያመቱ በተመለመ ተያያዥ ላይ ይከናወል::
25. የሥራ ተብሎ
የኢትዮ ላይ የጥርሱዎች ሌዋ ከን መስተዳድር እና የተለያየ የእርማዊ በርሃውች አስፈላጊውን መረጃና የሥራ ተብሎ ሁሉ ለሽ/ወጪ መስጠት አለባቸው::
- ፩. የተሻረ ደንብ
ዶንብ ቁ. የሕ/ወጪ በዘመኑ ደንብ ተሻረል::
- ፪. የሚተለለው መብትና የገዢነት
ለኢትዮ ከተማ ተርሱት የ/ወጪ እና ለለማዕታት መታሰቢያ አውልትና የእርም ማህል ተርሱት ገዢነት የ/ወጪ የተለመው መብትና የገዢነት በዘመኑ ደንብ ለተቋሙው የ/ወጪ ተላልቸል::
- ፫. ደንብ የሚያደበት ገዢ
ይህ ደንብ ከተሟሱ ይችላል ተብሎ የገዢነት በዘመኑ ደንብ የሚያደበት የገዢነት በዘመኑ ደንብ ይሁዳል::

ቍኔይር ሌዋ
የእርማዊ ከልአዊ መንግሥት መስተዳድር ተረዘገቡ
ቍኔይር ይችላል
፲.፳፶፯